БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 172 (4163).
30 АВГУСТ
ШАНБА
1969 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин

ПАХТАЗОР хабарлари

ШИҒА-ШИҒА КЎСАКЛАР

Деҳқон учун синовли дамлар бошланди. Ёзи билан тер тўкиб етиштирилган мўл ҳосилнинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай, йиғиштириб олиш учун кураш қизиб боряпти. Боғбонлар меваларини, соҳибкорлар болга тўлган узумларини, сабзавоткорлар эса даладаги бор ҳосилни йиғиштириб олиб, эл дастурхонига жўнатяптилар.

Пахтакорлар ҳам олинган юксак социалистик мажбуриятни бажариш йўлида тер тўкмоқда. Зарбдор ой — августда мажбуриятни қоплайдиган миқдорда ҳосил етиштирилди.

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг Файзулла Рустамов бошлиқ бригада пахтакорлари ҳам шу кунларда гектарларда мўл ҳосил тўпламоқдалар. Дала айланиб, ғўзанинг ривожини, етиштирилган ҳосилни кўрсангиз, азаматларнинг эрта кўкламдан бери узунасига олти, кўндалангига уч марта ишлов берганига ишонч ҳосил қиласиз. Икки марта озуқа, бир марта шарбат берилди. 91 гектар майдонда мўл кўсак жамғарилди. Ҳар туп ғўзада 8—10 тадан кўсак санаш мумкин.

— Лекин, иш битди, пахтани йиғишга қадар бемалол юраверсак бўлади, қабилида иш тутаётганимиз йўқ, — дейди звено бошлиғи Тўлавой Жўраев, — имкони борича ривожи паст, кам ҳосилли карталаримизга қўшимча ишлов беряпмиз. Бу ишларда бригадамизнинг Нормат Худойберганов, Ашурмат Қурбонов каби сувчилари, Холбуви Аҳмедова каби пахтакорлари сидқидилдан қатнашяптилар.

Бригада пахтакорлари ҳар гектар ердан 28 ўрнига 30 центнердан хирмон кўтариш билан беш йилликнинг тўртинчи йилини якунлаш учун аҳд қилганлар. Бунинг учун ҳозир ҳосил тўплаш билан бирга, йиғим теримга ҳам ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўришмоқда.

Ф. ИСАЕВ,
И. РУСТАМОВ.

МОҲИР СУВЧИ

Ярим кеча, кўкда тўлин ой сузади.

Қўлида фонарь тутган Абдуваҳоб Ғойипов ўқариқдан жўякларга тараб қўйилган сувни текшириб кўраркан, бирдан қулоғига сувнинг шилдираши эшитилди. У дарҳол кетмонини елкасига ташлаб, ўша томонга борди. Дарҳақиқат, сув қоғозни ивитиб, тупроқни ялаб кетибди. Жўякларда сув лиммо-лим оқяпти. Сувчи беш-олти кетмон тупроқ ташлагандан кейин қоғозни яхшилаб ёпиштирди. Сув яна бир меёрда оқа бошлади.

— Ғўза тунда сув ичса, бутун танаси яйраб кетади.

Шу билан бирга ҳосил тугунчаларини кўпайтиради, — деди миришкор сувчи. — Лекин, тунги суғоришнинг бироз машаққати бор. Жўякнинг боши ва охиридан доимо хабардор бўлиб туриш керак. Ҳозирги кунда ғўзалар оз бўлса-да, чанқатиб ёки қўллатиб суғорилса, шона ва гулларини тўкиб юбориши ҳеч гап эмас.

2-«Далварзин» совхозидаги М. Бердиқулов бошчилик қилаётган бригада меҳнатсеварлари ғўза парваришини бўшаштирмай, ҳосилга-ҳосил қўшишяпти. Бригаданинг миришкор сувчилари беш йилликнинг тўртинчи йили меҳнат вахтасида туриб ишлаб, тунги суғоришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Моҳир сувчи Абдуваҳоб Ғойипов эса кунига 2—2,5 гектар майдондаги ғўзаларни қондириб суғораяпти.

Т.БЎТАБОЕВ.

40 ЦЕНТНЕРЧИЛАР ДАЛАСИДА

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг азамат пахтакорлари бу йил баракали меҳнат қилишмоқда. С. Саидов бошлиқ 5-бригада пайкалларида ғўзалар бир текисда машина теримига мослаб парвариш қилинмоқда. Бўлиқ ғўзаларнинг ҳар тупида 7—8 тадан кўсак санайсиз. Бу азаматлар қатори Тўра Нуъмоновнинг аҳди катта. У ўзига бириктилган пахта майдонида астойдил ишлаб ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун социалистик мажбурият олган. Ҳозир бу участкаларда ғўза тупларида мажбуриятга яраша мўл ҳосил тўпланмоқда.

Н. ҲАСАНОВ.

1-сентябрда янги ўқув йили бошланади

БИЛИМ ЧЎҚҚИЛАРИ САРИ

Янги 1969-1970 ўқув йили арафасида турибмиз. Календарнинг яна икки варағи очилгач, шодлик ва қувончларга тўла 1-сентябрь тонги отади. Бу тонгнинг завқ-шавқи, ҳис-туйғуси ўзгача. Шу тонг билан байрам шодиёнаси бошланиб кетади. Бу кун жонажон билим даргоҳлари минглаб талабаларни катта қучоқ очиб ўз бағрига чорлайди. Ўқувчи ўғил-қизларнинг, студент-ёшларнинг юзларида истиқбол умиди жилванади.

Бу янги ўқув йилининг ўзига хос хусусиятлари бор. Ўқув жараёнида кўп янгиликлар қарор топади. Бошланғич таълим янги мазмун касб этган. Рус ва қозоқ тилларида ўқитиладиган мактабларнинг биринчи синфларида янгича ўқишга кўчирилади. Янги программа ва дарсликлар асосида иш бошланади. Мажбурий ҳафталик соатлар асосий фанлар ҳисобига бойитилди. Қатор дарсликлар замон тақозоси билан бутунлай ўзгартирилди.

Қалб меъморлари бўлган ўқитувчилар бу сафарги ўқув йилига ҳар қачонгидан пухта ҳозирлик кўрдилар. Улар малака ошириш институтларида ўқув программалари талабларини ўзлаштирдилар, қайта тайёргарликдан ўтдилар. Янгича шароитда янги талаблар даражасида ишлаш учун ҳамма тайёргарликлар кўриб қўйилди.

Мукаммал таълимни мактаб ҳаётига тўла татбиқ этиш учун яна қатор қулай шароитлар яратилди. Бу, аввало билим ўчоқларини янги ўқув йилига барвақт ҳозирлаш жараёнида яққол кўзга ташланди. Областимиз мактаблари муддатидан олдин биринчи сентябрга тахт қилиб қўйилди.

Мактаблар тармоғини кенгайтириш, уларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш ва шунга ўхшаш муҳим вазифаларни амалга оширишда халқ маорифи ходимларига кенг жамоатчилик яқиндан ёрдам берди. Областимиздаги 784 мактабнинг 400 дан ортиғи капитал ремонтдан чиқарилди, ўқув ашёлари ва ускуналар созлаб қўйилди. Эски мактаб бинолари ўрнида ҳашаматли ўқув корпуслари қад кўтарди. Чирчиқдаги «Чирчиксельмаш», Бекободдаги Ўзбекистон металлургия заводлари, Калинин районидаги Собир Раҳимов номли, Бўка районидаги Охунбобоев номли колхозлар ва бошқа оталиқ ташкилотларининг ҳиммати туфайли ремонт қилиш ва қўшимча синф хоналар қуриш жадал суръатлар билан олиб борилди.

Мактаб иши — умумхалқ ишига айланди. «Комсомол — қишлоқ мактабига» деган шиор ўртага ташланди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг бу ибратли ишини қўллаб-қувватлаш керак. Область халқ маорифи бўлими томонидан ташкил этилган ўзаро текшириш бригадалари яхши фаолият кўрсатдилар.

Янги ўқув йилининг хусусияти яна шундаки, 1970 йилга бориб умумий ўрта таълим асосан амалга оширилади. Областимиз мактабларида ҳам таълимнинг янги, такомиллашган босқичига ўтилабошланади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ўқитувчиларнинг Бутуниттифоқ съездида сўзлаган нутқида таълимнинг янги босқичига ўтиш ҳақида гапириб: «Шундай қилиш зарур бўлиб қолди, чунки ҳозирги кунда турмушнинг ўзи энг хилма-хил касблардаги кадрларни тайёрлаш даражасига нисбатан тобора юксак талаблар қўймоқда. Шундай қилиш мумкин бўлиб қолди. Чунки халқимиз фаровонлиги ва маданиятнинг умумий савияси ошиб кетди, халқ маорифининг имкониятлари кўпайди деди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг «Республикада умумий ўрта таълимга ўтиш муносабати билан халқ маорифини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори серқуёш диёримизда бу муҳим ишни амалга оширишнинг аниқ йўл-йўриқларини белгилаб берди.

Мактаб таълимга янги шакл ва мазмун киритиш жараёнида халқ маорифи ходимлари ҳали кўп иш қилишлари лозим. Буларнинг ҳаммаси бевосита ёш авлодни замонамиз учун зарур бўлган билим ва малакалар билан қуроллантиришни талаб этади. Таълимни ҳаёт билан, ишлаб чиқариш билан мустаҳкам боғлиқ ҳолда ташкил этиш зарурияти ўз-ўзидан келиб чиқади. Бунда педагогик илмий-текшириш институтлари, университет ва олий ўқув юртларининг амалий ёрдамлари катта бўлиши керак.

Мактабларнинг ўқув-моддий базасини мустаҳкамламасдан туриб ялпи ўрта таълимга ўтиб бўлмайди Бунинг учун янги бинолар қуриш, ўқув устахоналари ва фан кабинетлари барпо этиш лозим. Шуни ҳам унутмаслик кераки, ўрта мактабларнинг малакали кадрлар билан таъминланиши, ўқитувчилар учун зарур маданий-маиший шароитлар яратиб берилиши ишнинг муваффақиятини таъминлайди.

Биринчи сентябрь арафасида ўқитувчилар ўзларининг традицион август кенгашларига тўпландилар. Унда халқ маорифи олдида турган асосий вазифалар, мактаб директори ва ўқитувчининг янги ўқув йилида қиладиган ишлари белгилаб олинди.

Шу ўқув йилида улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги кенг нишонланади. Юбилейни таълим-тарбия соҳасидаги ютуқлар билан кутиб олиш ҳар бир педагогик коллективнинг шарафли бурчидир. Ўтган ўқув йилининг биринчи машғулоти Ленин дарси билан бошланган эди. Бу сафар ҳам шундай бўлади. Бунинг ҳам маънавий, хам тарбиявий аҳамияти бор. Шунинг учун биринчи дарс — Ленин дарсини ғоят мароқли ва мазмунли ўтказишга эришмоқ лозим.

Бошланаётган янги ўқув йили таълимни бойитиш ва такомиллаштиришда муҳим давр бўлади. Бу ишда халқ маорифи ходимларига катта куч-қувват ва янги муваффақиятлар тилаймиз.

МАКТАБ ҚУЧОҒИГА.
А. ТЎРАЕВ фотоэтюди.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МИНГ ТОННА САБЗАВОТ ТОПШИРИЛАДИ

Калинин районидаги «Москва» колхозининг азамат сабзавотчилари аҳолига кўплаб сабзавот ва бошқа деҳқончилик маҳсулотларини етказиб бериш учун астойдил курашиб, бу соҳада ажойиб муваффақиятга эришдилар. Колхоз 27 августда пландаги 1267 тонна ўрнига 1290 тонна сабзавот етказиб бериб, йиллик планни муддатидан илгари бажарди. Колхозчилар пландан ташқари яна минг тонна сабзавот сотиш юзасидан оширилган мажбурият олдилар.

Меҳнатда бундай катта муваффақиятга эришишда 1, 2, 4-бригадаларнинг аъзолари ғайрат ва ташаббус кўрсатдилар ва бошқаларга намуна бўлдилар. Колхозда 34 гектар ердаги помидорнинг ҳар гектаридан ҳозиргача 25 тоннадан ҳосил йиғиштириб олинди.

Колхозда кечки экинларни парвариш қилиш юқори сифатли ўтказилмоқда.

— Хўжалигимиз аъзолари, — дейди колхоз раиси Қобил Абдуллаев, — В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бошланган мусобақани янада кучайтириш учун курашадилар. Аҳоли дастурхонини деҳқончилик ноз-неъматлари билан мўл-кўл таъминлашга ҳаракат қиладилар.

САБЗАВОТ МЎЛ БЎЛСИН, САВДОСИ ПУХТА УЮШТИРИЛСИН

Меҳнаткашларни сабзавот, картошка, қовун-тарвуз, мева ҳамда узум билан мўл-кўл таъминлаб туриш деҳқонлар, соҳибкорларнинг энг муҳим вазифаларидир. Улар табиатан анча оғир келган бу йилги шароитда ана шу масъулиятни тўла ҳис қилган ҳолда зўр маҳорат кўрсатиб меҳнат қилганликлари, шу меҳнат хозирги кунларда ҳам қизғин давом эттирилаётганлиги учун далаларда, боғларда ҳосил мўл бўлиб етилмоқда. Ғарқ пишиқчиликда аҳолини сабзавот, мева-чева билан таъминлаш, унинг савдосини пухта уюштириш, қиш учун аҳолига кўплаб маҳсулот жамғариб қўйиш ўртанги ва кечки экинлар парваришини яхши уюштиришдек ғоят зарур масалани муҳокама қилишга бағишланган сабзавоткорларнинг область кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгаш қатнашчилари яқинда мусобақадош сабзавоткор районлар — Калинин, Оржоникидзе, Бўстонлиқ районларида бўлиб ўтган ўзаро текшириш якунларини муҳокама қилдилар. Бу тўғрида Калинин район партия комитетининг биринчи секретари **М. Камолов,** Оржоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари **Н. Қирғизбоев,** Бўстонлиқ район партия комитетининг биринчи секретари **П. Юсупов** ўртоқлар кенгашда ахборот бердилар.

Нотиқлар шуни алоҳида таъкидладиларки, юқорида номлари қайд этилган районларнинг деҳқонлари, боғбонлари планнигина эмас, зиммадаги социалистик мажбуриятни ҳам бажариш даражасида ҳосил етиштиришга эришганлар ва уни йиғиб-териб олиш, аҳолига етказиб бериш учун шу кунларда астойдил курашмоқдалар.

Лекин шу нарса алоҳида қайд қилиндики, Калинин районида ҳам, Оржоникидзе районида ҳам, Бўстонлиқ районида ҳам сабзавот экинлари маҳсулотини баъзи турлари бўйича териб топширишда айрим камчиликлар содир бўлмоқда. Масалан, Оржоникидзе районида помидор яхши қизармаяпти баҳонаси билан уни териш, пунктларга етказиб бериш кўнгилдагидек эмас. Шунингдек райондаги қатор хўжаликларда сабзини парвариш қилиш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Калинин районидан борган ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари ўт босган сабзи майдонларини учратганлар. Агар Оржоникидзе районида помидор теришга, кечки экинлар парваришига қўшимча кучлар ажратилмаса, ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлиши мумкин.

Шунингдек, Калинин районидаги «Тошкент» совхозида сабзавот тайёрлаш, унинг савдоси пухта ташкил этилмаган.

Деҳқонлар етиштираётган мўл-кўл сабзавот ҳосилини ўз вақтида тайёрлаш, унинг савдосини пухта уюштириш кенгаш қатнашчиларининг диққат марказида бўлди. Кейинги кунларда сабзавот ва полиз экинлари маҳсулоти савдоси бирмунча яхши йўлга қўйилган бўлса ҳам, лекин ҳали бу соҳада қатор камчиликлар борки, уни тезда бартараф қилиш керак. Калинин районидаги Куйбишев номли колхознинг раиси **С. Шукуров** кенгашда ташвишли аҳвол тўғрисида куюниб гапирди. Колхознинг кўплаб ўртаги карами пунктда қабул қилинмаётир. Натижада пешана тери тўкиб етиштирилган ҳосил нобуд бўлмоқда. Аммо тайёрлов органларининг ходимлари пинакларини ҳам бузмайдилар. Колхоз раисининг айтишига қараганда эрта кўкламда қовоқ экиш тўғрисида кўрсатма берилган. Колхоз буни бажарган. Кишилар саломатлиги учун зарур бўлган қовоқ пишиб етилган хозирги пайтда колхоз уни сотолмай сарсон бўлмоқда. Тайёрлов ва савдо органларининг ходимлари бундан тўғри хулоса чиқаришлари керак, албатта.

Кенгаш қатнашчилари «Ташзаготплодоовошчторг» раҳбарлари колхоз ва совхозларни яшиклар билан таъминлашда нўноқлик қилаётганликларини, натижада яшик етишмаслиги сабабли кўпгина хўжаликларда помидор олдин ерга терилиб ҳосилнинг сифати бузилаётганлиги тўғрисида гапириб ўтдилар.

Аҳолини сабзавот ва бошқа деҳқончилик, боғдорчилик экинлари маҳсулотлари билан таъминлашда Бекобод, Янгийўл районларида ҳам камчиликлар бор. Бекобод районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозида сабзавот тайёрлаш плани энди 8 процент бажарилибди. Совхоз директори бунга сводка ўз вақтида берилмаганлигини рўкач қилиб кўрсатмоқчи бўлади. Аслида эса совхоз раҳбарлари сабзавот тайёлашдек муҳим ишга панжа орасидан қарамоқдалар. Шунингдек Тошкент шаҳрида, областимизнинг бошқа шаҳарларида узум савдоси талабга мутлақо жавоб бермайди. Колхоз ва совхозларнинг боғларида узум ғарқ пишганига қарамай, дўконларда бу маҳсулот ҳали жуда кам.

Кенгашда Янгийўл район ижроия комитетининг раиси **Р. Усмонов,** область матлубот жамиятининг раиси **А. Расулов,** сабзавот узумчилик ихтисослаштирилган совхозлар трестининг директори **Р. Албеков,** Тошкент шаҳар савдо бошқармасининг бошлиғи **С. Орипов,** Калинин районидаги Оржоникидзе номли колхоз раиси **С. Жўраев** ва бошқа ўртоқлар музокарага чиқдилар.

Кенгашда область партия комитетининг биринчи секретари **М. А. Абдураззоқов** нутқ сўзлади.

Суратда: кенгаш қатнашчиларидан бир группаси ўзаро суҳбатлашмоқдалар.
А. АБАЛЯН фотоси.

МАКТАБ ТАХТ

Чилонзор районидаги 163-мактаб янги ўқув йилига тахт. Ҳа, бу ерда биринчи сентябрга барвақт тайёргарлик кўрилган эди. Бошланган иш кўнгилдагидек бўлди. Ҳамма синфхоналар, доска-парталар сифатли ремонт қилинди.

Дарсликлар ўқувчиларга аллақачон тарқатилиб бўлинди.

Бу тўрт қаватли бино гуллар билан бурканган. Бу ерда ранг-ранг гулларнинг ҳаммасидан бор.

Мактабни янги ўқув йилига барвақт тайёрлашда педагогик коллективнинг хизмати катта бўлди.

Э. МАМАЖОНОВА.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАҒАЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАШ ВА СИЛОС БОСТИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1969 ЙИЛ 29 АВГУСТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, **иккинчи стун** — дағал хашак жамғариш планининг бажарилиш проценти; **учинчи стун** — силос бостириш мажбуриятининг бажарилиш проценти;

Юқори Чирчиқ	92,2	87,3	Янгийўл	75,2	60,8
Калинин	91,1	54,7	Оққўрғон	72,5	78,6
Бўка	83,2	53,4	Бўстонлиқ	70,1	5,2
Ўрта Чирчиқ	84,3	29,6	Бекобод	70,0	44,5
Оржоникидзе	84,0	28,5	Область бўйича	81,3	53,6

1-сентябрда янги ўқув йили бошланади

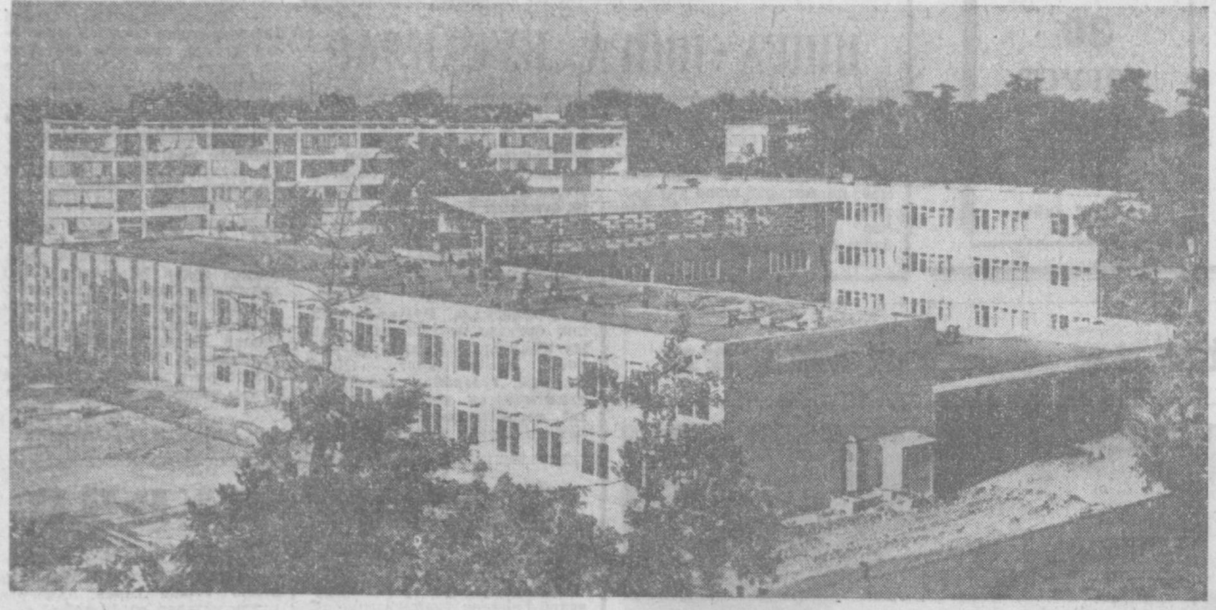

ЯНГИ ўқув йили арафасида пойтахт ўғил-қизларига бир нечта мактаблар армуғон этилди. Шулардан бири москвалик қўли гул бинокорлар томонидан қуриб берилган 1000 ўқувчига мўлжалланган билим ўчоғидир. Бу ерда таълим-тарбия олиш учун ҳамма имкониятлар муҳайё қилинган. Суратда: янги мактаб ўқув корпуслари.

А. Абалян фотоси.

ИЛМ МАСКАНИ ЧОРЛАЙДИ

Пионер ёзи мароқли ўтди. Канча-канча ўғил-қиз мароқли дам олди, янги куч-янги ғайрат тўплади.

Яна ўқув йили бошланяпти. Ўқувчининг тасаввурида дастлабки ўқув йилида яхши баҳоларда ўқишга ишонч туғилаётган бўлса, биз педагогларнинг фикр-ўйимизни Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги томонидан ишлаб чиқилган барча мактаблар учун «Янги программа» асосида ёш авлодга янгича, пухта билим бериш иштиёқи чулғаб олган.

Ҳар бир ўғил-қиз мактаб остонасига қадам қўяркан, албатта ўрганишга, билишга интилади. Мактаб, гўё билим чашмасию, ўқувчи ундан тўйиб-тўйиб баҳраманд бўлади. Ўқитувчи ўз талабасини ана шу зиёбахш илмдан озиқлантиради.

Ҳа, мактаб илм маскани. Болалар ҳаётга йўлланмани шу даргоҳдан оладилар. Бутун инсоният тарихида ўчмас из қолдирган пролетариат доҳийси Владимир Ильич Ленинни вояга етказган, уни билимдон қилган шу мактаб! Ленин набиралари унинг измидан боришади. Унинг «Ўқиш, ўқиш ва яна ўқиш» шиори ўқувчиларнинг доимий шиори.

Дарвоқе, янги ўқув йилининг биринчи соати Ленин темаси дарси бўлади. Бизда расм бўлган анъанага биноан биринчи синф болаларининг кўпчилиги илк машғулотни мактабдаги Ленин музейида ёки доҳий ҳайкали ўрнатилган залда бошлайди. Улар бу ерга ўзларининг биринчи ўқитувчилари билан келишади. Доҳий ҳақидаги суҳбатлар бошланиб кетади.

Мактабимизда узайтирилган куннинг ташкил қилиниши, эксперимент синфларнинг барқарор бўлиши — ҳамма-ҳаммаси партия ва ҳукуматимизнинг халққа, Ватанга нисбатан ғамхўрлиги ҳисобланади.

Кадрларга умидвор қараш, уларнинг келажаги тўғрисида қайғуриш эндиликда педагог аҳлининг эзгу ниятигина эмас, балки вазифаси, бурчи бўлиб қолди.

Илҳомим — ўқувчим гоҳ-гоҳ,
Термулсам,
Ижодим — тўқувчим огоҳсан
Берилсам,
Ҳунарга — ўқувчим,
моҳирсан,
Изланcам,
Изланиш истайсан,
лочиним,
Ўқувчим,
Юракда ғайрати бетиним
Ўқувчим...

Эрта ўтиб индинга мактаблар саҳни узра қўнғироқнинг жарангдор овози янграйди. Янграйдигина эмас, балки «Хуш келибсиз, азиз қадрдон ўқитувчи, ўқувчилар» дея ҳаммани чорлайди билим қучоғига!

Ёз бўйи бўм-бўш ётган синфхоналар ўқувчилар билан тўлади. Яна китоб, дафтар саҳифалари очилади. Ўқувчи ўз таассуротини сўзлашга ошиқади. Ўқитувчи эса тартибли кўтарилган қўлларга қараб, қай биридан сўрашни билолмай чеҳрасида мамнунлик балқийди...

Мактабларимиз юбилей ўқув йилига кирмоқдалар. Бу ўқув йили доҳий Ильич номи билан, унинг абадий барҳаёт ғолиб ғоялари билан қонуний равишда боғланган. Шунинг учун ҳам ҳар бир ўқитувчи шу ленинча қутлуғ ўқув йилида таълим-тарбия соҳасида ютуқларни қўлга киритиш ниятида. Шундай бўлади ҳам!

А. НОСИРОВА,
педагог.

САЛОМ, МАКТАБ!

КОММУНИЗМ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАЙМИЗ

Яна икки кундан сўнг ленинча юбилей ўқув йили бошланади. Областимиз халқ маорифи ходимлари партия ва ҳукуматимиз кўрсатмаларини бажара бориб, янги 1969-1970 ўқув йилига қизғин тайёргарлик билан кириб келдилар. Бунда партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳамда кенг жамоатчиликнинг ёрдами катта бўлди. Ҳашаматли мактаб бинолари, қўшимча синф хоналар, «йўлдош» мактаблар қурилди, билим ўчоқлари ҳузурида интернатлар барпо этилди.

Ўқув йилининг уюшқоқлик билан бошланиши ва унинг нормал давом этиши кўп жиҳатдан ҳозирги тайёргарликка боғлиқ. Зотан, ўқувчилар учун ҳартомонлама шароит яратилган мактабда, сўзсиз ўқув жараёнлари ҳам талабга мувофиқ равишда давом этади.

Бу йил мавжуд 784 та мактабдан 422 тасини капитал, 352 тасини эса жорий ремонтдан чиқариш кўзда тутилганди. Шунингдек, 48 та мактаб ҳузуридаги интернатлар, 43 та мактабдан ташқари болалар муассасалари, 1306 ўқитувчининг квартираси ремонт қилиниши лозим эди. Апрель ойининг бошларида бир қатор шаҳар ва районларнинг жамоатчилиги меҳнат ва болалар муассасаларини янги ўқув йилига барвақт тайёрлаш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилдилар. Шу тариқа 1969-1970 ўқув йилини барвақт кутиб олиш учун оммавий кураш бошланиб кетди. Бекобод шаҳри жамоатчилиги республикамизда иккинчи (областимизда эса биринчи) бўлиб рапорт берди. Калинин, Оржоникидзе, Янгийўл, Ўрта Чирчиқ районлари, Янгийўл, Олмалиқ, Ангрен шаҳарлари жамоатчилиги янги ўқув йилига тайёр эканликларини маълум қилдилар.

Мактаблар ва мактабгача тарбия болалар муассасаларини янги ўқув йилига намунали ва барвақт тайёрлаш юзасидан ўзаро текшириш бригадалари тузилиб, яхши бир тадбир амалга оширилди. Текшириш бригадалари жойларда бўлдилар, ремонт ишларининг боришини кузатдилар. Шу йўсинда областимиз жамоатчилиги мактаб ва болалар муассасалари янги ўқув йилига тайёр эканлиги ҳақида республикамизда иккинчи бўлиб рапорт берди.

Ўқувчиларнинг чуқур билим олишлари учун зарур тадбирлар кўрилди; фан кабинетлари, таълим устахоналари зарур ускуналар билан жиҳозланди. Мактабларимиз учун кўплаб кўргазмали ўқув қуроллари сотиб олинди.

Ҳозир мактабларимиз ўз тараққиётининг янги босқичини бошдан кечираётир. Халқ маорифи органлари 1970 йилдан бошлаб умумий ўн йиллик таълимга ўтади. Бошланғич таълимнинг тўрт йилдан уч йилга кўчирилиши туфайли купгина мактабларда экспериментал (синов) машғулотлари ўтказилмоқда.

Бу йилги ўқув йили ўтган йиллардагидан анчагина фарқ қилади. Маорифчиларимиз, ўқитувчиларимиз КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ўрта умумий таълим мактаби ишини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорини турмушга татбиқ эта бориб, ёш авлод тарбиясида жонбозлик кўрсатиб ишлайдилар. Совет кишисига хос коммунистик ахлоқ фазилатлари — меҳнатсеварлик, ватанпарварлик, камтарлик, дўстлик, интернационал биродарлик хусусиятлари ўқувчиларга дарсларда, мактабдан ва синфдан ташқари ишларда сингдириб борилади.

Биринчи сентябрнинг дастлабки дарси — Ленин дарси бўлади. Ленин ҳаёти ва фаолияти билан танишиш ўсиб келаётган ёш авлодни коммунистик эътиқод руҳида тарбиялашга, мактаб бағридан ленинчиларнинг муносиб ўринбосарларини етказиб чиқаришга ҳаётбахш таъсир кўрсатди.

Ўқувчиларнинг она-Ватанга садоқатли, коммунистик жамиятнинг муносиб граждалари бўлиб етишишлари учун тарбиявий ишларни кучайтириш, билим беришнинг илғор усул ва методларидан самарали фойдаланиш, ёшларни оталаримизнинг меҳнат ва жанговар традициялари руҳида тарбиялаш лозим.

Мактабларимизда ленинча юбилей ўқув йили бошланяпти. Областимиз ўқитувчилари ҳам ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашдек муҳим ишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар. Шу қутлуғ юбилей ўқув йилида таълим-тарбия соҳасида янги муваффақиятларни қўлга киритадилар.

М. НИШОНОВ,
область халқ маорифи бўлимининг мудири.

Институтда кибернетика факультети

Коммунизм фани деб ном олган кибернетика халқ хўжалигимизга тобора чуқурроқ кириб бормоқда. Унинг эртанги истиқболи тағин ҳам порлоқ.

Кибернетиканинг катта истиқболи бу мўъжизакор фан «сир асрор»лари билан тиллашадиган малакали мутахассис кадрларни кўплаб етиштиришни тақозо қилади.

— Бу соҳада биз ҳам кўп иш қилишимиз лозим, — деди Тошкент халқ хўжалиги институтининг ректори М. Қориев янги ўқув йили режалари ҳақида ҳикоя қилар экан. — Кейинги йилларда халқ хўжалиги проблемаларига бўлган қизиқиш ортди. Иқтисодий ислоҳот амалга оширилаётган ҳозирги пайтда бу масалаларга айниқса жиддий эътибор бериладиган бошланди.

Халқ хўжалигининг турли соҳаларини планлаштиришда, молиявий ёки иқтисодий масалалар билан шуғулланишда кибернетика ҳамроҳимиз бўлиб қолди. Шу сабабли олий ўқув юртининг ўзида кибернетик мутахассислар тайёрлаш зарурияти туғилди.

Иқтисодий кибернетика факультетининг ташкил этилиши бу борада қилинган муҳим ишлардан биридир. Янги факультетни очишда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси олимларининг муносиб ҳиссаси бор. Бу ердаги асосий курс машғулотлари академия олимлари томонидан олиб борилади.

А. АБДУРАҲМОНОВ.

ЎҚУВ ПРОГРАММАСИДА ЯНГИЛИК

Пахта териш машиналарини бошқарувчи, шофер ва тракторчи бўлиб ишлаш айниқса қишлоқ ёшларининг севимли касбларидан бўлиб қолган.

Ўқувчилар ўртасидаги бу қизиқиш инобатга олиниб, янги ўқув йилидан Ўзбекистондаги 115 та ўрта мактабда автомобиль ишини ўқитиш ҳамда трактор ва пахта териш агрегатлари ҳайдашни ўргатишга киришиладиган бўлди.

— Келгуси йили бу хил касблар бўйича машғулотлар олиб борадиган билим ўчоқлари сони тағин ҳам ортади, — дейди Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги умумий таълим мактаблари бўлимининг бошлиғи А. Абдуғаниев мухбиримиз билан суҳбатда. — 1970—1971 ўқув йилида улар сонини 400 тага етказиш кўзда тутилди.

Техника машғулотлари тўққизинчи ва ўнинчи синф ўқувчилари билан олиб борилади. Шуниси муҳимки, бундай техника билан ошна бўлган ўқувчилар мактабни тугатганларидан сўнг учинчи класс шофери ҳуқуқини оладилар. Уларга трактор ёки пахта териш машиналарини бошқаришга рухсат берилади.

Техника бўйича машғулотлар олиб борувчи ўқитувчилар тайёрлаш учун махсус курслар очилди.

— БИЗЛАРНИНГ ҚУВОНЧИМИЗ ЧЕКСИЗ.

Ж. Розиқов фотоси.

ҲАЁТ ТАҚОЗОСИ

— Ҳа, бу факультет ҳаёт тақозоси билан ташкил топди, — дейди факультетнинг декани доцент А. Ғанихўжаев. — Тошкент политехника институтининг кенжа факультети биринчи сентябрдан дастлабки талабаларини ўз бағрига олади.

Сизга айтсак, автомобиль-йўл факультетини очиш тўғрисида шу йилнинг бошида қарор қабул қилинган эди. Янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш жараёнида институтимиздаги автомобиль-йўл соҳаси билан боғлиқ бўлган турли кафедра ва бўлимлар шу факультет атрофига бирлаштирилди.

Биз автомобиль йўллари, автомобиль транспортини ташкил этиш ва унинг экономикаси, автомобиль транспорти эксплуатацияси сингари ихтисосликлар бўйича инженер кадрлар тайёрлаймиз. Бу ерда ўқиш истагини билдириб ариза берган абитуриентлар сони бошқа факультетларга қараганда кўп бўлди. Кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган йигит-қизлардан кўпчилик ўқишга қабул қилинди.

Улар олий ўқув юртини тугатгач, инженер бўлиб ишлаш учун республикамизнинг автотранспорти ва йўл хўжалиги ташкилотларига йўлланма оладилар.

О. АҲРОРОВ.

ДАРСГА КЕЧИКИБ ҚОЛМАСЛИК УЧУН

Студентлар ўқув йили вақтида шаҳар бўйлаб қанча йўлни босиб ўтадилар? Ахир институтга, кутубхонага, бошқа жойларга боришга тўғри келади. Тошкент трамвай-троллейбус трестининг ходимлари бу йил сентябрга студентлар учун яхши туҳфа ҳозирладилар. Трамвайда ҳам, троллейбусда ҳам қатнашга ярайдиган карточкалар биринчи марта сотила бошланди. Битта студент ойига ана шундай транспорт қатновларига ўрта ҳисобда беш сўм сарфлаши чамалаб чиқилган бўлса, бундай янги карточканинг нархи бори-йўғи бир ярим сўм.

Ўқувчилар учун ҳам имтиёзли карточкалар сотилабошланади. Унинг нархи етмиш беш тийин туради. (ЎзТАГ).

ЁРУҒ ЮЗ БИЛАН

Ҳар бир педагогик коллектив учун муштарак бўлган яхши анъана бор: бу ҳам бўлса — билим ўчоқларини биринчи сентябрга ками-кўстсиз қилиб тахт қилиб қўйиш! Ҳали ёзги каникул яримламасданоқ «Ҳамма нарса янги ўқув йилига тахт» деб рапорт беришади кўпчилик мактаблар.

Биринчи сентябрни ёруғ юз билан қарши олганга не етсин! Мактабимиз педагогик коллективи ана шу ният билан янги ўқув йилига катта ҳозирлик кўрди. Синфхоналар, фан кабинетлари, устахоналар, парта-доскалар — ҳамма-ҳаммаси сифатли ремонт қилиниб, тахт қилиб қўйилди. Оталиқ ташкилотимиз — «Қибрай» совхозининг кўрсатган беминнат ёрдамидан педагоглар ҳам, ота-оналар ҳам мамнун бўлишди.

Янги 1969—1970 ўқув йилидан билим ўчоғимиз ўрта мактабга айлантирилди. Масъулиятимиз ортди. Ўн йиллик мактабнинг ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаш олдимизда турган асосий вазифалардан бири. Бунда ҳам совхоз маъмуриятининг моддий ёрдамидан баҳраманд бўлдик. Оталиқ ташкилоти қўшимча синфхоналар қуриб берди. Келгусида янги устахона ва фан кабинетлари очилади, мактаб музейи ташкил қилинади.

«Ўқувчиларга ҳар томонлама пухта билим бериш — жанговар бурчимиз» деган шиор амалий ишимиз бўлиб қолади.

И. ТОЖИБОЕВ,
Оржоникидзе районидаги 35-мактабнинг директори.

ИЖОДИЙ ҳамкорликда

Мактабларда бўлгани каби мактаб-интернатларда ҳам ўқув-тарбия ишларини олиб бориш мураккаб иш. Шунинг учунки, ўқитувчи болаларни яхши ўқитиш билан бирга ахлоқли, одобли қилиб тарбиялашга эришмоғи ҳам керак.

Мактаб-интернат педагогик коллективининг бурч ва масъулияти айниқса катта эканлигини айтиб ўтиш лозим. Чунки, ўқитувчи ва тарбиячи боланинг ҳам мураббийси, ҳам меҳрибон ота-онаси бўлиб қолади. Ўқувчилар уззукун улар тарбиясида бўладилар.

Мактаб-интернатимиз экспериментал билим ўчоғи бўлгани учун ҳам кўп илғор тажрибалар шу ерда туғилади, оммалаштирилади. Бунда ҳар бир мураббий, у ёки бу ибратли иши, фойдали таклифи билан ўз улушини қўшиб келмоқда.

Мактабларда чет тилларини ўқитиш бўйича янги методлар тавсия этилди. Бу, таълим-тарбия ишида жуда қўл келмоқда. Шунингдек, бошланғич синфларда тўпланган тажрибалар ҳам мақтовга сазовор.

Бу ўқув йилида ҳам фанларнинг ўқитилиши, бошланғич синф ўқитувчиларининг методик ишлари ҳам кенг таҳлил қилиниб борилади. Ўз ишининг усталари бўлган моҳир ўқитувчилар бой тажрибаларидан ёш педагоглар баҳраманд бўладилар.

Янги ўқув йили педагогик ижодий ҳамкорлигимиз тағин ҳам мустаҳкамланадиган йил бўлишига ишончимиз комил.

Н. ТУРСУНҚУЛОВ,
Республика экспериментал мактаб-интернатнинг илмий бўлим мудири.

МАКТАБИМ

Сенинг меҳринг тонгдан
уйғотиб,
Қалам берган менинг
қўлимга.
Сенинг меҳринг йўлчи
юлдуздай,
Машъал бўлган ҳаёт
йўлимга.
Қуёшдайин пурнур
хонангда,
Менинг мурғак зеҳним
тобланди.
Болам дединг, онам деб
яккаш
Сенга қайноқ меҳрим
тобланди.
Сен мураббий бўлдинг
мактабим,
Сендан илму одоб ўргандим.
Мен кўз очиб бағрингда илк
бор
Олам нима, сенда кўргандим.
Етакладинг шунданоқ мени,
Ҳавас билан тутиб
қўлимдан.
Болалигим улғайиб сенда
Чечак унди босган йўлимдан.
Сен эртанинг фахри бир умр,
Ҳаётга йўл сендан бошланар.
Сенинг меҳр тўла
бағрингдан,
Орзусига қонар ташналар.

Толиб ЙЎЛДОШ.

ҚОРА ОЛТИН БАҲОДИРЛАРИ

ШАХТЁРЛАР — ЮБИЛЕЙГА

Бутун мамлакатимизда доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига умумхалқ мусобақаси ғоят кенг тус олган. Меҳнатсевар кончиларимиз ҳам ўз байрамларини муносиб ютуқлар билан нишонлашяпти.

Қишнинг ғоятда оғир келгани сабабли биринчи кварталда анчагина қийинчиликларга дуч келдик. Кўмир қазиб олиш ишлари бирмунча қийинлашди. Лекин шунга қарамай кончиларимиз ғайрат-шижоатни асло бўшаштирмадилар. Иккинчи кварталда пландан ташқари 41 минг тонна кўмир қазиб чиқаришга эришдилар. Фақатгина ўтган ойнинг ўзида планга қўшимча 28 минг тонна «қора олтин» етказиб берилди.

Эндиликда бутун диққат-эътиборимизни беш йилликнинг тўртинчи йили топшириғини муваффақиятли адо этишга ва меҳнат унумдорлигини муттасил оширишга қаратяпмиз. Коллективимиз ҳар куни 8 минг тонна маҳсулот тайёрлашга муваффақ бўляпти.

Айниқса, Анатолий Петренко бошчилик қилаётган 2, ва Л. Толочин бошлиқ 4-участкаларда иш ғоят намунали бормоқда. Бу участкаларнинг меҳнатсеварлари биринчи кварталдаги қарзларни аллақачон узиб, етти ойлик топшириқни уддаладилар. Шунингдек, 1-участкамиз ҳам чакки ишламаяпти.

Шуниси қувончлики, аҳил кончиларимиз ўтган ойда планга қўшимча 28 минг тонна кўмир етказиб берган бўлсалар, шундан 8 минг тоннасини йирик кўмирлар ташкил этди. Бу эса аҳоли талабларига жуда мос тушади. Август ойида йирик кўмирлар миқдорини 12 минг тоннага етказиш учун астойдил кураш олиб бордилар. Бу эса иқтисодий жиҳатдан ҳам разрезимизга катта фойда келтирмоқда. Фақатгина июль ойининг ўзида юқори сифатли, йирик кўмирлар қазиб чиқариш эвазига белгиланганидан 60 минг сўмдан кўп фойда олинди. Маҳсулотни реализация қилиш топшириғи ҳам белгиланганидан анча зиёд адо этилди.

Кончиларимизнинг фидокорона меҳнати туфайли ўтган ойда бултурги шу вақтга нисбатан ялпи маҳсулот тайёрлаш 10.2 процент кўпайди. Шунингдек, меҳнат унумдорлиги ҳам 11.2 процент ошди. Булардан кўриниб турибдики, кончиларимиз бугун кечагидан кўра барча кўрсаткичлар бўйича юқори натижага эришиш учун астойдил курашмоқдалар.

Ютуқларимизнинг яна бир боиси ишлаб чиқаришни механизациялаштиришдир. Саралаш лентаси ишга туширилгани, паровозлар ўрнига электровозлардан фойдаланилаётгани, янги типдаги вагонлар ва бошқа техника жиҳозлари ишчиларимиз меҳнатини анча енгиллаштирди, меҳнат унумдорлигини оширишга муҳим таъсир кўрсатмоқда. Ҳозир фақатгина агрегатларни ремонт қилиш қўлда бажарилади, холос. Бошқа ҳамма жараёнлар механизация зиммасига юклатилган. Шунинг учун ҳам кончиларимиз кунига 9—10 минг тонна кўмир ва 20 кубометр тупроқ қазиб чиқаришга интилишяпти.

Разрезимиз ихтиёрида замонавий қудратли техника воситалари беқиёс. 40 га яқин экскаватор, ҳар бири 150 тонна юк кўтара оладиган 30 та электровоз, 15 га яқин бурғи станоклари, 5 та темир йўл крани, қўйингчи, аҳоли эҳтиёжига яраша «қора олтин» тайёрлаб бера оладиган техника воситаларимиз мавжуддир.

Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиб иш бошлаганимизга икки ой бўлди. Лекин шу қисқа вақт ичида янги усулнинг натижалари ёрқин кўринди. Авваллари йирик кўмир қазиб чиқарувчи ишчилар меҳнатига ҳақ тўлаш яхши йўлга қўйилмаган эди. Ҳозир эса бундай маҳсулот тайёрлаган ишчи қўшимча ҳақ олади. Июль ойида йирик кўмир тайёрлагани учун ишчиларга 1000 сўмга яқин қўшимча ҳақ берилди. Бу борада смена экскаватор-машинистларидан Умаров, Бойназаров, Мирзалиев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Ютуқлар ўзимизники. Олдимизда ҳали катта вазифалар борлигини тушунамиз. Қишга алоҳида тайёргарлик кўрмоқдамиз. Аҳолининг кўмирга бўлган талабини тўла қондириш биринчи галдаги муҳим бурчимиздир. Қўлимиздан келган ҳамма имконият ва воситаларни ишга солмоқдамиз. Аммо бизга боғлиқ бўлмаган, ишимизга салбий таъсир кўрсатаётган нуқсонлар ҳам бор. Йиллик топшириқни муваффақиятли бажаришимиз учун Тошкент темир йўл бўлинмаси ёрдам бериши керак. Ҳозирча темир йўл бўлинмасининг бизларга етказиб бераётган вагонлари камлик қилаётир. Ҳисобимизга кўра, августда 1200-га яқин қўшимча вагон етказиб берилиши лозим эди. Аммо бу вагонларни тўла-тўкис етказиб беришгани йўқ. Келгуси ойда зиммамиздаги топшириқни уддалашимиз учун қўшимча 1500 вагон талаб этилади.

Коллективимиз мавжуд камчиликларни бартараф этиш учун курашиб, «қора олтин» қазиб чиқаришни тобора кўпайтиравердилар, улуғ сана шарафига муносиб армуғон ҳозирлайдилар.

Я. ГРИНБЛАТ,
Оҳангарон кўмир разрезининг бошлиғи.

«УЗБЕКУГОЛЬ» комбинатининг илғор кончиси Қаҳҳор Хушвақтов ўз зиммасига олган шахсий мажбуриятини намунали адо этмоқда. Шу кунларда смена нормасини мунтазам оширмоқда.

ОҲАНГАРОНДАГИ 9-шахтанинг азамат коллективи меҳнат унумдорлигини кун сайин ошира бориб, йил охиригача планга қўшимча ўн минг тонна «қора олтин» етказиб беришга интилмоқда.

Сиз суратда кўриб турган бу пешқадам кончилар ўз байрамларига муносиб туҳфа билан келдилар. Қ. Розиқов фотолари.

(ЎзТАГ).

ТОҒЛАР БАҒРИДА

(ЛАВҲА)

Чўққиларда қор ялтирайди, кўзни олгудек. Пастга боқсангиз дара жамолига тўймайсиз. Машиналар лентасимон йўлдан тоғ бағрига тинимсиз ўрмалаб чиқади. Йўл ёқалаб Оҳангарон дарёсининг шаффоф суви шўх ҳайқириб оқади.

— Разрезимизни кўрдингизми? — деб хаёлимни бўлди ҳамроҳим Николай Алексеевич, — У кўрсатган томонга қарадик. Жуда пастликда «Пахтакор» стадионидек катта майдонга ўхшар экан, у. Фарқи шуки, ўриндиқлар ўрнига спирал шаклида очиқ разрез тубига олиб борадиган йўл тушган. Бу йўлдан машина ва вагонлар бемалол юра олади. Пастликда ҳаёт қайнарди. Ҳамроҳимизнинг бу манзарага аллақандай меҳр билан тикилиб қолганини сездим.

— Кўпдан бери ишлайсизми? — деб сўрадим.

— Йигирма икки йил бўляпти, — деди у.

Анчагача жим қолдик. У ҳамон пастликда жўшиб меҳнат қилаётган одамларга қараб турарди.

—Янги келган кезларимда, — деди у ўйланиб, — бир йилда аранг 1,5 миллион тонна кўмир олинарди. Эҳ, у вақтдаги азобни асти сўраманг. Канални кетмон билан қандай қазишса шу алпозда эди, иш. Энди сиз разрезимизнинг гуллаган даврини кўриб, томоша қилиб турибсиз.

Ҳамроҳим шундай деди-да, ўзи ишлаётган экскаваторда кейинги саккиз йил ичида миллион кубометр тоғ жинси қазилганини қандайдир ғурур билан айтди.

Отвал участкасига тушдик. Бу ерда ҳақиқий ҳаёт жўш урарди. Боягина Николай Алексеевич Маринин ҳикоя қилган манзара кўз олдимизда яққол намоён бўлди. Қудратли замонавий техника қудрати воситасида ишчилар мардона меҳнат қилишарди. Кончиларнинг бутун диққати фақат бир нарсага— аъло сифатли «қора олтин» қазиб чиқаришга қаратилган.

Ҳар қайси участкада машинист-экскаваторчилар ва кончилар ғайрати авжига минган. Маринин участкаси ёнида 3105-экскаватор машинисти Рафаэл Ҳакимов бошчилик қилаётган бригада ишларкан. Бу ерда мусобақа руҳини сезиб олиш қийин эмас. Бригада кончиларидан Қўзиев, Сиддиқов, Лоскутов ва Қаюмовлар чиндан ҳам маҳоратларини кўрсатиб меҳнат қилишарди. Бригада фақат ўтган ойнинг ўзида планга қўшимча 9 минг тонна «қора олтин» қазиб чиқаришга эришибди. Маринин мусобақадош бригада ҳақида кўп илиқ гаплар айтди.

Бу ердаги қайси бир участка ва бригадани олманг, ҳар бирининг ишига тан бермай иложингиз йўқ. «Қора олтин» қазиб чиқаришнинг ҳам ўзига яраша қийинчиликлари бор. Аммо юзлаб кончилар экскаватор-машинистлари бунинг сирини пухта билиб олишган. Очиқ разрезни айланарканмиз, бу ерда ўртоқ Н. Хорошилов бригадаси ишчилари ҳақида ҳам илиқ гаплар эшитдик. Бу бригадага разрезда биринчилар қатори коммунистик меҳнат коллективи номи берилган экан.

Гап шу ерга келганда Маринин бригадасига кўчди. Унинг бригадасига ҳам разрезда биринчи бўлиб коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли ном берилган. Шундан буён бу азамат кончилар коллективи пешқадамлар сафидан тушмай келяпти.

Аста юқори кўтарилдик. Отвалдан ортилаётган тоғ жинсларини вагонлар оҳиста юқорига олиб чиқиб кетмоқда. Пастликда эса ўнлаб экскаваторлар ўрмалайди, бурғи станоклари, ишчиларнинг ғовур-ғувури бир зум тинмайди. Лекин бу ердагилар ана шу сершовқин, тезкор меҳнатга кўникиб кетишган.

Маринин билан йўл-йўлакай суҳбатлашиб борар эканмиз, унинг бой ҳаёт йўли кўз ўнгимизда жонланди.

...Николай Алексеевич кондан тўппа-тўғри Улуғ Ватан урушига жўнади. Қанча-қанча тоғ жинсларини қўпорган бу азамат ёвуз душманнинг ҳамлаларига ҳам ана шундай зарба берди. У узоқ масофани — Сталинграддан Берлингача бўлган жанг йўлларини босиб ўтди. Унинг кўксини «Қизил Юлдуз» ордени безаган. Уруш тугагач, у яна тинч меҳнат қучоғига қайтди. Тез орада у бошчилик қилган экскаваторчилар бригадаси бутун разрезда донг чиқарди. Бунда унинг ташкилотчилиги, ширинсуханлиги, уддабуронлиги катта роль ўйнади, албатта. Эндиликда унинг кўксини «Кончи шуҳрати» нишони безаб турибди. Разрезда унга ўхшаш меҳнатда чинакам шуҳрат қозонган кишилар кўп. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ленин орденли Хўжа Алиқулов, Н. Хорошилов, В. Заньков ва бошқалар ана шундай фахрий кончилар қаторидан ўрин олганлар.

Йўлда икки кишига дуч келдик. Танишсак, улар разрезнинг энг машҳур рационализаторлари экан. В. Балдин ва В. Ларионов ўртоқлар кашф этган янгилик чиндан ҳам корхона муваффақиятига гаров бўляпти. Айтишларича, «СПБ-110» бурғи станогининг авваллари иш унуми анча паст, бунинг устига иш жараёни ҳам анча қийин кўчаркан. Моҳир рационализаторлар бурғи станокларини кучли дизель бульдозерларига монтаж қилишни таклиф этишибди. Натижада бу станокларнинг меҳнат унумдорлиги уч баробар ошибди. Ҳозир олти станок ана шу янги усулда ишлатилмоқда.

Қаерда бўлмайлик, меҳнат ва изланишда донг қозонган кишиларни кўрдик. Уларнинг ишига чин дилдан таҳсин айтгинг келади.

Ҳ. ИКРОМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ЭРТАГА — ШАХТЁРЛАР КУНИ

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

Братиславада тантаналар

ПРАГА, 28 август. (ТАСС). Чехословакия Телеграф агентлиги хабар беради: кеча Братиславадаги П. С. Гвезослов номли театрда қўзғолоннинг 25 йиллигига бағишлаб ўтказилган тантанали кеча Словакия миллий қўзғолони васиятларига садоқат руҳида ўтди. Бу кечада Чехословакия Социалистик Республикасининг президенти армия генерали Л. Свобода, Словакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Садовский ва Словакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг раиси П. Цолотка ҳозир бўлдилар.

Кечада Словакия Компартияси Марказий Комитетининг секретари Б. Граца доклад қилди.

ШОНЛИ САНАГА БАҒИШЛАНДИ

БАНСКА-Бистрица, 28 август. (ТАСС махсус мухбири). 1944 йилги Словакия миллий қўзғолонининг маркази бўлган Банска-Бистрицада Чехословакия тарихидаги ана шу шонли воқеанинг 25 йиллигига бағишланиб, бугун тантанали мажлис ўтказилди. Мажлисда Чехословакия жамоатчилигининг вакиллари, собиқ партизанлар, қўзғолон қатнашчилари, уларнинг шу тантаналарига ташриф этилган ва Совет Иттифоқидан ҳамда бошқа мамлакатлардан келган қуролдош ўртоқлари ҳозир бўлдилар.

Мажлис аҳли ЧССР президенти Л. Свободани, ЧКП Марказий комитетининг биринчи секретари Г. Гусакни, ЧССР ҳукуматининг раиси О. Черникни ва Чехословакиянинг бошқа танiқли партия ҳамда давлат арбобларини, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров бошчилигидаги Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясини, Болгария, Венгрия, ГДР ва Польшанинг партия-ҳукумат делегацияларини самимий кутиб олди.

Тантанали мажлисни Словакия миллий кенгашининг раиси О. Клокоч очди. У Чехословакия раҳбарларини ва қардош социалистик мамлакатларнинг делегацияларини самимий табриклади. Залда: «Яшасин ЧССР!», «Яшасин Совет Иттифоқи!» деган хитоблар янгради.

Словакия миллий қўзғолонининг 25 йиллиги тўғрисида Словакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Садовский доклад қилди.

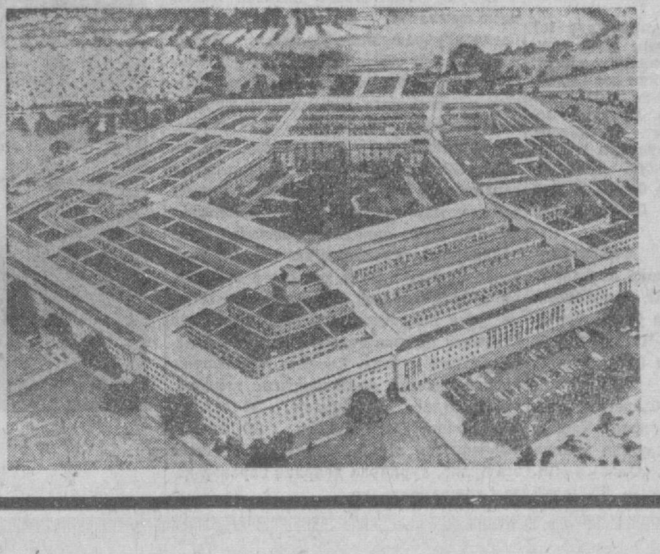

ПЕНТАГОН. СУРАТДА: ВАШИНГТОНДАГИ АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИ МУДОФАА МИНИСТРЛИГИНИНГ БИНОСИНИ КЎРИБ ТУРИБСИЗ.

(ТАСС фотохроникаси).

В. И. ЛЕНИНГА БАҒИШЛАНГАН ВИСТАВКА

ДОРУС-САЛОМ, 28 август. (ТАСС). Танзания пойтахтининг университет коллежида Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган виставка очилди.

В. И. Лениннинг виставкага қўйилган кўп асарлари, фотосуратлар ва репродукциялар томошабинларга Ильичнинг ҳаёти тўғрисида, унинг революцион фаолияти ҳақида, жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси бўлган Ленин тўғрисида ҳикоя қилиб беради.

ИТАЛИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ САФЛАРИ ЎСМОҚДА

РИМ, 28 август. (ТАСС). Италиянинг ҳамма қисмида партия билетларини алмаштириш кампанияси давом этмоқда. Шу йилнинг 25 августигача коммунистларнинг умумий сони 1 миллион 478 минг 364 кишига етди.

«Унита» газетасининг хабар беришича, 6 августдан 25 августгача Коммунистик партия сафига 3.814 янги аъзо қабул қилинган.

МУВАФФАҚИЯТЛИ ҲАМКОРЛИК

ТЕҲРОН, 29 август. (ТАСС). Эрон жамоатчилиги ва матбуоти мамлакат оғир индустриясининг тўнғичи бўлган Исфахон металлургия заводини қуриш қандай бораётганлигини зўр диққат-эътибор билан кузатиб турибди. Бу завод, деди металлургия корпорациясининг мутасадди — директори доктор Шайбоний, Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилмоқда. Заводнинг бош объекти-домна печини қуриш ишлари алоҳида тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Домна ҳозир 25 метр баландликка етиб қолди.

«Круп» компанияси завод қуришга ваъда бериб, Эрон халқини ўттиз йилдан бери беш марта алдади, деб ёзади Теҳрондаги энг катта «Кайхон» газетаси. Ҳар сафар Эрон миллион долларлаб пулни сарфлаган бўлсада, ҳеч бир манфаат кўрмади. Эрон билан Совет Иттифоқи бу заводни қуриш тўғрисида 1966 йилда битим имзолаганларидан кейингина қурилиш амалга ошди. Ҳозир битим муваффақиятли бажарилмоқда, деб ёзади «Кайхон» газетаси. Эрон ишчилари, инженерлари ва техникларидан, шунингдек, совет мутахассисларидан иборат 15 минг киши мамлакатга биринчи металлни 1977 йилда бериш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

МАОЧИЛАРНИНГ УРУШҚОҚЛИК РУҲИДАГИ АВАНТЮРИЗМИ

УЛАН — БАТОР, 28 август. (ТАСС). Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитети ва Монголия ҳукуматининг органи бўлган «Унэн» газетаси «Маочиларнинг урушқоқлик руҳидаги авантюризми» сарлавҳали бугунги мақоласида қуйидагиларни ёзади: жаҳон прогрессив жамоатчилиги Мао тўдаси ўтказиб келаётган қуролли иғвогарлик сиёсатини қаҳр — ғазаб билан қораламоқда.

Совет — Хитой чегарасидаги янги иғвогарлик маочиларнинг Совет Иттифоқи билан муносабатларни кескинлаштираётганлигини исбот қилади. Маочилар, деб уқтириб ўтилади мақолада, суверен, мустақил давлат бўлмиш Монголия Халқ Республикасини Хитойга қўшиб олишни кўп марта талаб қилган эдилар.

Бу ҳол Мао тўдасининг авантюристик сиёсатини тамомила фош қилиб ташлайди, ҳарбийлар асосий кучни ташкил этган ички сиёсий режим беқарор эканлигини кўрсатади.

Маланий революциянинг мақсадларидан бири, деб ёзади газета, «улуғ дарға» теварагига жипслашишдан иборат эди. Пекиндаги бузғунчилар бунга эриша олмаганларидан кейин урушга тайёргарлик кўриш билан мушкул аҳволдан қутулиш йўлини қидирмоқдалар. Ортиб бораётган ҳарбий ҳаражатлар Хитой халқининг зиммасига оғир юк бўлиб тушмоқда. Аммо, деб таъкидлайди «Унэн» газетаси, бу ҳол буюк давлат шовинизми заҳри билан оғуланган ва ҳарбий авантюралар сиёсатини ўтказаётган Пекин раҳбарларини ташвишга солмаётир.

ЯНА АГРЕССИЯ ҚИЛИНДИ

ҚОҲИРА, 28 август. (ТАСС). МЕН агентлиги хабар беради: Бирлашган Араб Республикаси қуролли кучларининг вакили Исроил самолёти бугун ярим кечада Қизил денгиз томонидан Бирлашган Араб Республикаси осмонига бостириб кирганлигини айтди. Чегарани бузиб ўтган Исроил самолёти Асьют вилоятида Миср армиясининг ҳарбий лагерини бомбардимон қилишга уринди. Аммо Миср қўшинларининг мунтазам бўлинмалари ва халқ лашкарлари ўт очиб, самолётни ҳайдаб юборди. Исроиллик учувчи лагерь атрофидаги районга бомбалар ташлади.

Бирлашган Араб Республикаси қуролли кучларининг вакили Миср томони ҳеч қандай талафот кўрмаганлигини айтди.

ОБЛАСТИМИЗ БЎЙЛАБ

Янгиликлар, хушхабарлар, воқеалар

КИНОФИЛЬМЛАР ФЕСТИВАЛИ

Чирчиқ шаҳридаги Алишер Навоий номли кинотеатрда совет фильмлари фестивали бошланди. Томошабинлар совет кинематографиясининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган фестивалда мамлакатимиз кино санъатининг ярим аср ичида босиб ўтган шонли йўлини акс эттирувчи стендлар, шунингдек янги фильмларни томоша қилмоқдалар.

Шаҳар «Билим» жамиятининг маданият бўлими эса мазкур сана муносабати билан «Ўзбекфильм» киностудиясининг ижодий ходимлари билан учрашув ўтказишга қарор қилди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ,
Чирчиқ шаҳри.

●

ҲИММАТ

Хумсонликлар ҳар йили пойтахтимиз аҳолисига кўплаб сабзавот, мева, асал, узум ва бошқа ноз-неъматлар етказиб беришаяпти.

Қишлоқда боғдорчилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам кенг ривожланган. Ҳимматли йилқибоқарларнинг ғайрат, шижоатлари туфайли йилқилар сони ортиб, ёғлиқ қимиз кўпаймоқда. Шу йилнинг ўзидаёқ «Хўжакент» совхозининг биринчи бўлим чорвадорлари шаҳарликларга 1300 литрдан ортиқ қимиз тортиқ этдилар.

Р. АБДИЕВ,
Бўстонлиқ райони.

●

ҚИЗИҚАРЛИ СУҲБАТ

Область «Билим» жамияти ва СССР журналистлар Союзи аъзоси ўртоқ Васильев шаҳримиздаги қатор саноат корхоналари, ташкилот ва муассасаларда бўлиб, кўпчиликни қизиқтирувчи темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказди.

Яқинда Янгийўл пойафзал фабрикаси ишчи-хизматчилари унинг космик учувчилар ҳақидаги маърузасини мароқ билан тингладилар.

А. ЛИПОВА,
Янгийўл райони.

●

ТОШКЕНТ чинни заводининг меҳнатсевар коллективи беш йилликнинг тўртинчи йили топшириғини муваффақиятли адо этиш учун курашмоқда. Бу ерда ўзаро социалистик мусобақа кун сайин авж олиб бормоқда. Корхонада янги поток линияси ишга туширилгач, меҳнат унумдорлиги янада ошди. Завод рационализаторлари ишлаб чиқаришга жорий этган бу янгилик йилига 174 минг сўм фойда келтиради. Суратда: янги поток линияси конвейерида.

С. Безносов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОНДА ҚИРҒИЗ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ОЛДИДАН

А. ТЎХТАҚУНОВ.

БАХТ—МЕҲНАТДА

«О, бахт, тезроқ келақол!»
Дея умидла минг бор,
Бахт йўлига боқиб лол,
Бахтга эдим интизор.
Кейинроқ билдим, ҳеч-ҳеч,
Бахт ўзи келмас экан,
Кутдим ой-йил, эрта-кеч,
Нақд ўзи келмас экан.
Келди мен истаган бахт —
Ҳалол меҳнат туфайли.
Келди, куттириб кўп вақт,
Фаол меҳнат туфайли.

Танти АДИШЕВА

АЖАБЛАНМА

Чаккамга қўнипти майин оқ қиров —
Ўғринча куз кириб — мен яна ғамда.
Лекин норғул йигит боқар беаёв,
Чаккам қировига, учратган дамда.
Сочларим оқига боқасан нега?
Хаёл дарёсида оқасан нега?
Йиллар ўтиб борар, сен буни тушун,
Ортга қайтишимиз эмасдир мумкин.
Дарвоқе, ўзим ҳам чекиб кўп ташвиш,
Сезаман, оқибат келишини қиш.
Ўрганиб қолганман сахий баҳорга,
Кўп йиллар гул тутди тутгандай ёрга.
Ҳа, тоғлар ичра мен гул раъно эдим,
Оқин қўшиғидай бебаҳо эдим.
Умрим кузи келиб қолибди, нетай?
Ҳусн-чиройимни олибди, нетай?
Сира ажабланма, навқирон укам,
Сочим оқларига кўзинг тушган дам.
Демак, меҳнат билан яшаганим рост,
Соч оқи — меҳнатдан далолат холос.

Қирғизчадан МАВЛОН ИКРОМ таржималари.

Соронбой ЖУСУЕВ.

ЧОЛ ВА ТАРВУЗ

Кафтдек яхлит дашт,
Колхоз даласи.
Кўзни қамаштирар
Қуёш жилваси.
Мўйсафид ўзбек
Устда беқасам.
Тарвузни узиб,
Ташир дамба-дам.
Тарвузми тарвуз,
Қучоққа сиғмас,
Мағиздор, асал,
Ортар завқ, ҳавас.
Пўсти ўхшайди
Чол кийган тўнга.
Завқланиб боқдим,
Чол билан унга.

НАЗАРМАТ таржимаси.

МИЛИЦИЯ старший сержанти Азреф Мавлонов етти йилдан бери транспорт қатновини бошқариб келмоқда. Шу билан бирга у «Малик» совхозидаги қишлоқ хўжалиги техникумининг технология факультетида сиртдан таълим оляпти. Азреф Мавлонов ўз касбини севган милиция ходимларидан. Сиз суратда унинг транспорт қатновини бошқариб турган пайтини кўриб турибсиз.

А. Абалян фотоси.

ЯХШИ ҚОЛ, ЛАГЕРЬ

Лагерь узра горн садоси янгради. Ҳозиргина сукунат ҳукм сурган йўлкалар, спорт майдончалари болаларнинг қий-чуви, ҳазил-мутойибасига чулғанди.

«Восток» пионер лагери директори Малика Обидова билан кичкинтойлар оромгоҳини айланамиз.

— Бугун уларнинг сўнгги дам олиш кунлари, — дейди лагерь бошлиғи зилол сувли ҳовуз атрофига қўйилган ўриндиққа ўтирар экан.— Бу мавсумда «Водоканал» тресги ишчи-хизматчиларининг мингга яқин фарзандлари лагеримизда дам олиб, кучга тўлиб қайтишди.

Ёшларнинг ёзги каникуллари сермазмун ўтсин учун бир қатор тадбирларни амалга оширдик. Жумладан, футбол, баскетбол, стол тенниси ва шунга ўхшаш спорт тўгараклари ташкил этилди.

Лагерда жисмоний тарбия бўйича раҳбар Мавлон Солиҳбековнинг хизматини алоҳида таъкидлаб ўтсак бўлади.

Уч ой давомида йигирмадан ортиқ разрядли спортчилар ҳамда БГТО нишондорлари тайёрланди.

Я. САЛИМОВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

БУЛУТЛАР ОРАСИДАГИ ЙЎЛ

Яқинда Перуда қурилган автомобиль йўлининг бир қисми булутлардан юқори туради, десак хато қилмаймиз. Йўлнинг шу бўлаги денгиз сатҳидан 4845 метр баландликдадир. Бу ерда ҳаво босими шунчалик юқорики, машина ҳайдовчиларига кислород ниқоблардан нафас олишга тўғри келади.

* * *

БОТҚОҚ ТРАКТОРИ

Голландияда шундай трактор ясалди. У алюминий қотишмасидан тайёрланган 8 та тишли ғилдиракли бўлиб, ҳар қандай ботқоқда бемалол ишлай олади. Ҳайдовчи на тумандан, на чивиндан озор чекади. Негаки, у тракторни бирон бир қуруқ жой ёки тепаликдан туриб радио орқали бемалол бошқараверади. Тракторни 12 километргача наридан туриб автомат ёрдамида бошқариш мумкин

* * *

ТУЯ «ВАТАНИ» ҚАЕРДА?

Америкалик зоолог Давид Веб шундай тахмин қилмоқда: туя дастлаб Америка қитъасидан тарқалган. Бу чидамли ҳайвон ҳамиша ҳам Осиё ва Африка чўлларида яшайвермаган. Олимнинг айтишига қараганда туянинг ўтмишдошлари бундан тахминан 40 миллион йил муқаддам Шимолий Америка саҳроларида яшаган экан. Осиёда эса туялар 3 миллион йил аввал пайдо бўлган.

Туя жуда қадимда, ҳозирги Беринг қўлтиғи жойлашган ердан Америкадан Осиёга ўтиб кетган, дейди олим. Илгари ҳар иккала қитъа шу ерда туташган эди. Кейинчалик муз давридаги табиат ўзгаришлари туфайли туялар саҳро ва чўллардаги иқлимга мослашиб кетишган экан.

* * *

ҒАЛАТИ ТЕННИСХОНА

Софиянинг бир четида жуда катта ғалати бир бино бор. Айланма шаклидаги бу бино ичига ҳаво ҳайдалган полиэфир смола толаларидан ясалган бўлиб, унинг ҳажми 2,5 минг кубометрдир. Бу бинони қуриш учун (яъни ҳаво ҳайдаш учун) етти киши атиги бир неча соат сарфлашган. Аввал бу ерда дурадгорлик устахонаси бор эди, ҳозир теннис ўйнайдиган майдонга айлантирилди.

* * *

ЭНГ ШИРИН ПИЁЗ

Варшава шарқидаги Воля районида етиштириладиган пиёзнинг жаҳон бозорида харидорлари жуда кўп. Бунга сабаб поляк пиёзкорларининг «устаси фаранг» эканликлари бўлса керак. Ҳар йили бу ерда 30 минг деҳқон 110 минг тоннага етказиб сабзавот етиштиришади. Ҳолбуки шунча ҳосилни Польшадаги учта катта область сабзавоткорлари биргаликда олишади.

РАССОМ ТАБАССУМИ

— Уч сўм ташлаб уч кундан кейин хабар олинг...

— Вақт ҳам зувиллаб ўтадида, битта папирос чекканимча йигирма минут ўтиб кетибди-я.

— Пора олишни сенга кўрсатиб қўяман ҳали...

УЙ ЭГАСИ УҒРИГА:
— Э-э, келганингиз яхши бўпти, калитни тушириб қўйиб хуноб бўлиб келаётган эдим...

А. Ҳолиқов чизган расмлар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

„БИРЮСА“ ҚАЛЛОБЛАРИ

ФЕЛЬЕТОН

Магазиннинг уч-тўртта балоҳўри кутилмаганда типирчилаб қолди. Бўлим мудири Фарҳод Тожиев билан бош сотувчи Маҳамат Иброҳимовни айтмайсизми?

Мудир бош сотувчини четга тортиб, шивирлади.

— Омборга мол тушди.
— Қанақа мол?
— Зўр холодильник.
— Нархи? Маркаси?
— Икки юз эллик. «Бирюса».
— Қойил! — Маҳаматнинг кўзлари алланечук бўлиб кетди. Унинг назарида қирови тўкилмаган бир бойлам ўнталик червон ҳамёнига тушгандек бўлди. Оғзининг таноби қочди, ғайри-табиий тиржайди.
— Иш зўр-ку!
— Нафасингни чиқарма, — деди мудир, уёқ-буёққа қараб, бир қисмини савдога чиқариб, одамларнинг кўзида сотиб юбор. Кейин, қолганини... Тушундингми?
— Бажонидил мудир, бажонидил!
— Ҳайдарали даллолни чақириб тайинла, — тушунтирди мудир сотувчисига, — жазмон харидорни топаверсин. Чой-чақасини ҳам келишиб ол. Тағин «гиди-биди» деб юрмасин...

Шундан кейин Муқимий кўчасига жойлашган «Ташкультхозторг»га қарашли 22 минг хил майда моллар магазинига қорача, гирдиғумдан келган, қориндор йигит бўзчининг мокисидек қатнаб турди. Бу йигитнинг исми шарифи Ҳайдарали Акбаров бўлиб, ўзи 3-автопаркнинг 10-колоннасида шоферлик қилади. Яна бир ҳунари — Фарҳод Тожиев, Маҳамат Иброҳимов сингари баъзи олғирлар учун елиб-югуриб, ўмарилган камёб молларга жазмон харидор топиб юради.

Юқорида номлари зикр этилган магазин ходимларининг безовталанишига сабаб бўлган нарса шуки, ўша куни магазинга 116 дона «Бирюса» маркали холодильник келган эди. Холодильникларни «Ташкультхозторг» раҳбарлари 23-маданий хўжалик моллар магазини ихтиёрига юборишга буйруқ беришган эди. Шунга қарамай «нон чиқишига» кўзи етган магазиннинг баъзи балойинафслари ҳар хил баҳоналарни рўкач қилиб, «сотиб юбордик», деб оёқларини тираб олишди. Аслида эса бир неча «Бирюса»ни очиқ савдодан яшириб «левий»га пуллашди. Ҳайдарали Акбаров жазмон харидорларни магазинга бошлаб келиб, ўзи ҳайдайдиган «48-42 ТНГ» юк машинаси билан «ҳожат» чиқарди. У ҳар бир холодильникни сотиб бергани учун 10 сўмдан олди. Яна, кира ҳақи дегандек...

Кўзбўямачиликни қарангки, магазин омборида холодильниклар қаланиб турган ҳолда савдога бузуғи чиқариб қўйилди. Харидорлар бузуқ «Бирюса»нинг уёқ-буёғига ўтиб:

— Тузуги йўқми, — деб сўрашса, бош сотувчи Маҳамат икки қўлини кўксига қўйиб: «Бўлса жоним билан», деб таъзим қилди. Бош сотувчи шундай деб турган бир пайтда Ҳайдарали Акбаров иккита харидорни магазинга бошлаб кирди. Уларни Маҳамат омборга бошлаб бориб, иккита «Бирюса»ни машинага ортди. Харидорлар М. Боженов билан В. Боженова ҳар бирига 50 сўмдан ошиқча ҳақ тўлашди.

Холодильник ортилган юк машинаси Шота Руставели кўчаси, «Физкультурная» проездига бурилиб, 7-номерли эшикка кўндаланг келиб тўхтади. Ҳайдарали Акбаров холодильникларни машинадан апил-тапил тушириб, «бор-бараках топ» деб қўл ташлаганида, қаёқдандир учинчи қўл келиб, даллолнинг билагидан тутди. Ҳ. Акбаров турган жойида тахта бўлиб қолди.

Бу ҳамтовоқларнинг жиноий хатти-ҳаракатларини Фрунзе район ОБХСС ходимларидан Юсуф Қурбонов, Муҳаммад Нурмуҳамедов ўртоқлар кузатиб юришарди. Улар жиноятчиларни шундай қўлга туширишдики, уларнинг барча найранглари чиппакка чиқди.

Воқеадан хабар топган Фарҳод Тожиев дарҳол 23-маданий-хўжалик моллар магазинининг бўлим мудири Қосимбековдан мадад сўради. У ҳам ўз паноҳига олиш мақсадида Тожиевга 14 дона «Бирюса» холодильникни «олдим», деб фактура ёзиб берди. Бундан мақсад ОБХСС ходимларини чалғитиш эди. Лекин...

Меҳнаткашлар ҳақига хиёнат қилиш йўли билан бойиш фикрига тушган шахсларнинг сирлари фош этилди. Улар жиноий жавобгарликка тортилдилар.

Бетга айтганнинг заҳри йўқ, дейишади. Оғир ботса ҳам магазин директори Рихсивой Азизовга икки оғиз нордон сўз айтмоқчимиз. Ҳар бири пўлат сандиқдай келадиган холодильникларга 40-50 сўмдан ошиқча нарх қўйиб ходимлари магазин омборидан ошириб сотишар эмиш-у, у киши билмас эмиш! Қойил-е!

Уччала олғир ўз жиноятларини юз фоиз гардонларига олиб туришган бир пайтда, Азизов бўлса уларнинг «гуноҳи йўқ» деб айюҳаннос солиб юрибди. Тушингизни сувга айтинг!

Фараз қилайлик, Азизов ўз ходимларининг бундай ножўя хатти-ҳаракатларидан хабари йўқ, деб, хўш, ундай бўлса, тап тортмай харидорлар ҳақига улгуржи хиёнат қиладиган юлғичларнинг нопок ишларини пайқамайдиган ландовур шахс шундай катта савдо тармоғида раҳбарлик лавозимида ишлаши мумкинми?

Бу саволга «Ташкультхозторг» раҳбарлари жавоб беришар!

М. ИБРОҲИМОВ.

СПОРТ

«Ғалаба» чўққиси забт этилди

Ўзбек альпинистлари ажойиб ғалабага эришдилар. Улар дунёдаги энг баланд чўққилардан бири — 7439 метр келадиган «Ғалаба» чўққисини забт этдилар. Бу довюрак йигитларга спорт мастери В. Элчибеков бошчилик қилди. Улар ўз муваффақиятлари ҳақида куни-кеча республика физкультура ва спорт комитети ҳамда «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти раҳбарларига радиограмма йўлладилар.

* * *

Пешқадамнинг дуранги

«Б» класси командалари ўртасида пешқадамлик қилаётган «Ташавтомаш» заводи футболчилари Қўқонга бориб «Меҳнат» билан бўлган учрашувда 1:1 ҳисобида дуранг ўйнадилар. Улар изидан бораётган Гулистоннинг «Янгиер» командаси бу турда икки очко олди. Бу коллектив «Цементчи»ни 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратди. Бу турда зона пешқадамларидан бири — Андижоннинг «Оқ олтин» футболчилари кутилмаганда мағлубиятга учради. Қўрғонтепа шаҳрида «Пахтакор» билан бўлган ўйинда андижонликлар 0:3 ҳисобида енгилдилар.

Тошкент армиячилари Самарқанд футболчилари билан учрашиб очколарни бўлишиб олдилар — 0:0. Чирчиқнинг «Химик» командаси ўзини ўнглаб олмаяпти. «Химик» бу турда Чустга бориб, маҳаллий футболчилардан 0:1 ҳисобида енгилди.

Бугун командалар навбатдаги учрашувларни ўтказишади. Ҳозирча «Ташавтомаш» 41 очко билан биринчи ўринда бормоқда. «Янгиер» 37, «Олой» 36, «Самарқанд» ва «Оқ олтин» 35 тадан очко тўпладилар. Кучли олтиликда бораётган Тошкент армия спорт клуби футболчилари 27 ўйиндан 33 очко қўлга киритганлар.

* * *

Бугун «Политотдел» колхози командаси мамлакат биринчилигининг навбатдаги учрашувини ўтказади. Политотделликлар Ашхободнинг «Строитель» футболчиларини қабул қиладилар. Ҳозир иккинчи лига командалари орасида Вильнюснинг «Жальгирис» футболчилари карвонбошилик қилишмоқда. Бу команда 29 ўйинда 37 очко тўплади. Қарағанданинг «Шахтёр» ва Тбилисининг «Локомотив» футболчилари пешқадамдан бир очко орқада боришмоқда. Республикамиз командаларига келсак, улар ўзаро баҳсда дуруст натижага эришишни кўзлаб ҳаракат қилмоқдалар. Негаки, учта коллективдан қайси бири ёмон натижага эришса келаси йили «Б» класига тушиб кетади. Ҳозирча бу баҳснинг қандай тугаши муаммолигича турибди. «Политотдел» 30 ўйиндан 31 очкога, «Нефтяник» 29 ўйиндан 30 очкога, «Зарафшон» эса 28 ўйиндан 29 очкога эга бўлиб, турнирда деярлик баравар қадам ташламоқдалар.

—АТТАНГ... ШУНДАЙ ИМКОНИЯТ БОЙ БЕРИЛДИ.

Б. МАЗУР фотоэтюди. (ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9. 55 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 10.00 — Цирк томошалари, 10.40 — Хайр, боғчажон (болалар учун), 11.10 — Инсон ва космос (ҳужжатли фильм).

12.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 — Кўрсатишлар программаси, 17.00 — Телеянгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10 — Комсомолдан ўрнак ол (болалар учун), 17.50 — Телянгиликлар, 18.05 — «Истиқбол эгалари» тележурнали («Ёшлик» студияси).

19.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 19.00 — Спорт ҳафта ичида, 19.20 — Гвинеядаги учрашувлар (ҳужжатли фильм), 20.20 — Шаҳарликлар, сизлар учун, 20.35 — Концерт (халқ ҳофизлари), 21.15 — Кимё — халқ хўжалигига, 21.35 — Зирапча (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — Фрунзе кўрсатади.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/VIII да Алишер Навоий, 31/VIII да Мирзо Улуғбек.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/VIII да Гавҳари шамчироғ, 31/VIII да Қайнона.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қизил қум — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1 яримда ва 5 яримда).

Ланфиер колонияси — «ДРУЖБА» (2-залда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

Ҳориган киши мадҳи — «МОСКВА» (кундуз соат 3 ва кеч 9 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 11-45 минут ва кундуз 1 яримда).

Улкан севги серенадаси — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Анничка — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тош бағридаги достон (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Магбет— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9 да).

Джазда фақат қизлар — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, 11-40, кундуз 1-20 минут, 5 ва кеч 7 да).

Яна тирик (1 ва 2-серия) — «ДРУЖБА» (кундуз соат 3, кеч 6 ва 8 да).

Райн болалари — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 3, кеч 6 ва 9 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ярим ва 10 да бошланади).

Қизил қумлар — «ФЕСТИВАЛЬ», Севади — «ХЕВА».

Қизларни ўғирлаш — ТЕЛЬМАН номли.

ТАШКИЛОТ, КОРХОНА, МУАССАСАЛАР ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҚЛАРИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳрида янги АТС ишга туширилиши ва ҳамма АТСларни олти рақамли номерга ўтказилиши муносабати билан

1 СЕНТЯБРДАН

4-АТС телефонлари ва коммутатор қурилмалари қуйидагича ўзгартирилади:

4-11-11 сонли телефон 44-11-11 бўлади;

9-60-00 сонли телефон 49-60-00 бўлади.

11-АТС—А1 билан бошланадиган 11-13-13 сонли телефон 91-13-13 бўлади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҚЛАРИ БОШҚАРМАСИ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Б — 2356. ИНДЕКС — 6469. Р. 16407.